

Skaidrumo ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

Įvadas

Kaip numato Europos Sąjungos aštuntoji bendrovių teisės direktyva ir Lietuvos Respublikos audito įstatymas, siekiant didesnio skaidrumo, Lietuvoje atestuoties Europos Sąjungos viešojo intereso įmonių auditoriams privaloma skelbti metinius skaidrumo pranešimus, atskleidžiant tam tikrą įstatymų reikalaujamą informaciją.

Šis BDO auditas ir apskaita, UAB skaidrumo pranešimas už 2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus parengtas pagal direktyvą ir šalies teisinius aktus.

Mes džiaugiamės galimybe tapti skaidresniais ir esame įsitikinę, kad šis mūsų siekis padės sustiprinti visuomenės pasitikėjimą mumis ir mūsų darbu, bei bus naudingas ne tik mus kontroliuojančioms institucijoms, bet ir klientams, ir kitiems suinteresuotiems subjektams.

Virginija Sirevičienė
Tarptauinė partnerė
BDO auditas ir apskaita, UAB

2010 m. kovo 30 d., Kaunas

Įmonės sandara ir dalyviai

BDO auditas ir apskaita, UAB yra ribotos atsakomybės bendrovė, įregistruota Lietuvos Respublikoje. Jos akcininkė yra UAB „Virgauda“ (Lietuva), kuriai priklauso 100% akcijų. BDO auditas ir apskaita, UAB veikia pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

Tinklo struktūra

BDO auditas ir apskaita, UAB Lietuvos Respublikos uždaroji akcinė bendrovė yra Bendrovė Narė, priklausanti BDO International tinklui. BDO International yra penktas pasaulyje pagal dydį auditorių ir konsultantų tinklas, kurio metinės pajamos yra virš 5 milijardų USD. Bendrai Bendrovės Narės (įskaitant ir asocijuotas bendroves) turi apie 46 000 darbuotojų bei 1 138 biurų per 110 šalių.

BDO International yra valdoma BDO Tarptautinių Partnerių Susirinkimo ir BDO Valdybos. Tarptautinis valdymo biuras, kuris yra Briuselyje, yra atsakingas už tinklo politikos įgyvendinimą ir kasdieninį tinklo reguliavimą.

Kiekviena BDO Bendrovė Narė yra nepriklausoma bendrovė ir pelnu nesidalina su kitomis Bendrovėmis Narėmis. Visos BDO Bendrovių Narių sutarys su klientais - ar tai būtų nacionalinis klientas ar nacionalinis klientas persiūstas iš kitos Bendrovės Narės, ar tarptautinis klientas atėjęs iš kitų šaltinių - yra pasirašomos tos bendrovės kuri atlieka darbus.

Narystė tinkle suteikia tam tikrų teisių bei įsipareigojimų Bendrovei Narei. Bendrovė Narė turi teisę naudoti BDO vardą, įskaitant tinklo vardą ir logotipą, turi galimybę nukreipti klientus kitoms Bendrovėms Narėms esančioms kitose šalyse, taip pat gauti tokius nukreipimus pati, taip pat turi galimybę naudotis dideliu kiekiu resursų ir tarptautine patirtimi. BDO Bendrovė Narė įsipareigoja teikti pagrindines paslaugas, įskaitant apskaitą ir auditą, mokesčių ir specialistų konsultacijas ir tas paslaugas atlikti su aukščiausiu profesionalumu ir verslo etika.

Tarptautinis Partneris kiekvienoje Bendrovėje Narėje yra atsakingas už:

Klientų persiuntimą/gavimą, už tarptautinių projektų sklandų vykdymą ir bendravimą tarp Bendrovių Narių, suteikiant klientui aukščiausio lygio paslaugas. Nacionaliniu lygiu, Bendrovės valdantys partneriai yra atsakingi už savo nacionalinę veiklą ir jos resursų valdymą.

Bendrovės valdymo forma

BDO auditas ir apskaita, UAB yra ribotos atsakomybės juridinis asmuo, turintis komercinį, ūkinį, finansinį, organizacinį ir teisinį savarankiškumą, savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais bei kitais norminiais aktais. Bendrovė turi Visuotinį akcininkų susirinkimą ir vienasmenį valdymo organą - Bendrovės vadovą. Bendrovės vadovas yra atsakingas už Bendrovės strategijos kūrimą ir jos priežiūrą.

Bendrovės vidaus kokybės kontrolės sistema

Bendrovės kokybės kontrolės sistema sukurta siekiant patenkinti ar viršyti užtikrinimą, kad Bendrovė, jos partneriai ir darbuotojai atitiktų visus profesinius standartus ir įstatymų tvarka numatytus reikalavimus, kad darbas būtų atliekamas laikantis aukščiausių kokybės standartų, o bendrovės teikiamos ataskaitos - teisingos. Bendrovė mano, kad tokia sistema atitinka visus reikalaujamus kokybės kontrolės standartus, tokius kaip IAASB „Pirmąjį Tarptautinį Kokybės Kontrolės Standartą” ir visus nacionalinius, Audito reglamentuojančius, teisės aktus.

Bendrovės kokybės kontrolės sistema gali būti padalinta į šias sritis:

- vadovybės atsakomybė už kokybę Bendrovėje;
- etikos standartai;
- klientų ir dabo užduočių priėmimo ir sutarčių pratęsimo procedūros;
- personalo valdymas;
- užduočių atlikimas.

Vadovybės atsakomybė už kokybę Bendrovėje

Kokybės kontrolė priklauso nuo organizacijos struktūros, kuri turi aiškiai nusakyti atsakomybes skirtinguose organizaciniuose lygmenyse.

Bendrovė yra aiškiai suformavulavusi atsakomybes skirtinguose valdymo lygmenyse. Bendrovės vadovas kartu su kitu vadovujančiu personalu sudaro Vadovų komandą, kuri yra atsakinga už verslo strategiją ir kasdieninę Bendrovės veiklą.

Audito vadovas ir jo padėjėjų komanda yra atsakingi už:

- audito metodologijos kūrimą ir naudojimą bendrovės veikloje;
- techninių vadovų nuolatinį atnaujinimą ir jų perdavimą dabuotojams ir vadovams;
- nuolatinę pagalbą Bendrovės audito darbo grupėms, siekiant palaikyti aukščiausius standartus darbe, taip pat audito darbo priežiūrą;
- audito komandos konsultavimą ir techninę pagalbą atliekant auditus;
- Bendrovės profesinių darbuotojų kvalifikacijos kėlimo programų užtikrinimą;
- nepriklausomybės stebėseną;
- Bendrovės kokybės kontrolės politikos vertinimą.

Etikos standartai

Bendrovės „Profesinių Standartų Vadovas“ ir „Audito Metodologija“ turi principus ir taisykles susijusias su etikos standartais. Papildomai yra sukurta mokymų programa, kad užtikrintų Tarptautinių ir Lietuvos Etikos standartų pilną atitikimą. Etikos standartų gidai yra prieinami visiems Bendrovės darbuotojams vidiniame Bendrovės tinkle. Bendrovėje yra atsakingas žmogus, kuris pasirengęs bet kuriuo metu padėti visiems darbuotojams, bet koku su etika susijusiu klausimu.

Klientų ir darbo užduočių priėmimo ir sutarčių pratęsimo procedūros

Griežtos klientų ir darbo užduočių priėmimo ir sutarčių pratęsimo procedūros užtikrina Bendrovės gebėjimą atlikti profesionalias ir kvalifikuotas paslaugas.

Prieš priimant naują klientą, atliekamos tam tikros procedūros, kad įvertintų rizikas. Į šias procedūras įeina:

- kliento veiklos pobūdžio įvertinimas, įskaitant ir veiklos geografines vietas, bei industrijas kuriose jis veikia;
- kliento įvertinimas, įskaitant vadovus ir savininkus, taip pat informacijos apie vadovus ir savininkus patikrinimas;
- kliento ir jo pagrindinių darbuotojų reputacijos patikrinimas;
- galimų nepriklausomumo rizikų ir interesų konflikto įvertinimas;
- konsultacijos su prieš tai buvusiais auditoriais, ar yra kokių nors priežasčių kodėl mes šio kliento neturėtume priimti;
- mūsų galimybių aptarnauti šį klientą įvertinimas;
- finansinių ataskaitų peržiūrėjimas.

Visų klientų priėmimas praeina patvirtinimo procesą, atitinkamai pagal rizikas.

Personalo valdymas

Personalo valdymas yra kritiškai svarbus mūsų paslaugų kokybei. Norint užtikrinti darbuotojų tinkamumą šiam darbui, mes sukūrėm politikas apimančias šias sritis:

- Įdarbinimas;
- darbuotojų įvertinimai;
- darbuotojų mokymai.

Įdarbinimas

Visi kandidatai, norintys įsidarbinti, pateikia gyvenimo aprašymus bei yra kviečiami į pokalbius, ir jų duomenys yra patikrinami. Bet kokie klausimai, susiję su nepriklausomumu ar interesų konfliktais, turi būti išspręsti iki darbuotojo įdarbinimo Bendrovėje. Įdarbinus asmenis, jie supažindinami su Bendrovės politika, įskaitant profesinį darbą, nepriklausomumą, etiką, garbingumą ir saugumą.

Darbuotojų įvertinimai

Visi darbuotojai reguliariai yra vertinami, kad būtų nustatytas kompetentingumo lygis, mokymų naudingumas ir padėtume jiems pasiekti aukščiausią savo potencialą.

Vertinimai atliekami keliais etapais, tarp projektų, kas mėnesį ir metiniai vertinimai. Vertinimų metu atsižvelgiama į tokias sritis kaip profesinė ir techninė kompetencija, vadovavimo įgūdžiai, analitinis mąstymas ir sprendimų priėmimo įgūdžiai.

Darbuotojų mokymai

Mūsų principai reikalauja, kad mūsų darbuotojai palaikytų savo profesinę kvalifikaciją ir laikytųsi taikomų norminių bei profesinių reikalavimų. Nuolatinio mokymosi dėka, mes suteikiame savo profesiniams darbuotojams galimybes laikytis nuolatinio kvalifikacijos kėlimo reikalavimų ir įgyvendinti savo profesinio tobulėjimo tikslus. Mokymai vyksta Bendrovės viduje, BDO tinklo organizuojamuose seminaruose ir trečiųjų šalių organizuojamuose kursuose.

Užduočių atlikimas

Vieninga metodologija

Bendrovė naudoja specialiai auditui atlikti sukurtas programas, kurios atitinka visus keliamus reikalavimus. Šiuo metu Bendrovėje yra naudojamos dvi pagrindinės programos „Caseware“ ir „Compass 3“. 2010 m. pabaigoje palanuojama diegti nauja audito programą „APT“, kuri pakeis prieš tai buvusias dvi programas.

Priežiūra ir peržiūra

Kiekvienas audito projektas yra peržiūrimas vyresniojo partnerio, taip siekiant užtikrinti aukščiausią paslaugų kokybę ir standartų bei etikos procedūrų laikymąsi. Taip pat vyresnysis partneris pakartotinai įvertina visas rizikas, prieš pradėdant audito darbą.

Peržiūros procedūros sukurtos taip, kad būtų galima užtikrinti efektyvią audito kontrolę jo eigoje. Iki smulkiausio lygio šios procedūros užtikrina kad:

- darbas buvo atliktas laikantis reikalaujamų standartų ir įstatymų;
- buvo atkreiptas dėmesys į svarbias problemas ir jos buvo iki galo išspręstos;
- buvo suteiktos tinkamos konsultacijos;
- suplanuotas darbas buvo peržiūrėtas ir įsitikinta, kad jis visas užbaigtas;
- darbas atliktas ir surinkti įrodymai patvirtina išvadas;
- audito dokumentacija pakankama, jog patyręs auditorius peržiūrėjęs galėtų suprasti svarbias problemas, jų šaltinius ir veiksmus, kurių buvo imtasi joms išspręsti, taip pat visi įrodymai pilnai sudokumentuoti.

Konsultacijos

Mūsų Bendrovės vidinė kultūra skatina darbuotojus konsultuotis su vyresniais ir labiau patyrusiais kolegomis.

Vadovybės pereiškimas apie sistemos veiksmingumą

Vadovybė užtikrina, kad visos aukščiau išvardintos procedūros yra veiksmingos ir pilnai padeda kontroliuoti kokybės užtikrinimą, kad Bendrovės atliekamas darbas atitinka visus jai įstatymiškai keliamus reikalavimus, ko pasekoje, Bendrovė gali suteikti aukščiausio lygio paslaugas savo klientams. Šią nuomonę taip pat papildoma visi iki šiol atlikti kokybės patikrinimai.

Bendrovės atlikto audito kokybės peržiūra

Paskutinį kartą audito kokybės peržiūra BDO auditas ir apskaita, UAB audito kontrolės tarnybos buvo atlikta 2008 metų pabaigoje už 2008 metus. Jokių pažeidimų ar neatitikimų neaptikta. Taip pat, kas tris metus kokybės kontrolę atlieka BDO tinklo atstovai iš kitų šalių, paskutinį kartą buvo atvykę 2007 metais. Be to, jau yra suplanuotas vizitas 2010 m. birželio mėnesį kokybės kontrolės patikrinimui. Be išorinių patikrinimų, Bendrovės viduje vyksta kasmetiniai patikrinimai tarp skirtingų darbo grupių, kiekvienas biuras turi 2 - 3 darbo grupes. Viena darbo grupė tikrina kitos darbo grupės atliktus darbus. Dažniausiai darbo grupės tikrina ne savo biuro kitos darbo grupės darbą, bet kito biuro vienos iš darbo grupių darbą. Yra sukurta rotacijos sistema, kad ta pati darbo grupė netikrintų tos pačios darbo grupės kiekvienais metais.

Viešojo intereso įmonių sąrašas

Viešojo intereso įmonių, kuriose BDO auditas ir apskaita, UAB atliko finansinių ataskaitų auditą ankstesniais finansiniais metais, sąrašas:

Finansų sektorius:

FM AB G.Steponkaus kontora

Nepriklausomumo principo laikymosi praktika

Siekiant užtikrinti nepriklausomumo taisyklių laikymąsi bei atitikimą mūsų nustatytiems aukščiausiems standartams, kiekviena Bendrovė Narė, jos partneriai, vadovybės bei darbuotojai, paskirti kiekvienam projektui, privalo neturėti finansinių interesų ir draudžiamų ryšių, siejančių juos su klientu, jo vadovybe ar valdybos nariais bei reikšmingais savininkais.

Reikalaujama, kad BDO Bendrovės Narės, asocijuotos įmonės ir darbuotojai laikytųsi visų nepriklausomumo ir etikos standartų reikalavimų, atitinkančių ar viršijančių Tarptautinės apskaitininkų federacijos etikos kodekso ir visų kitų įstatymų, reguliuojančių institucijų nustatytus standartus (Lietuvos įstatymų reikalavimai, užsienio priežiūros institucijų reikalavimai). Šie principai ir procedūros, apimančios tokias sritis kaip asmens nepriklausomumas, santykiai palikus įmonę, auditorių rotacija, audito ir kitų paslaugų patvirtinimas, yra nuolat stebimi, siekiant neatsilikti nuo naujausių pokyčių. Nepriklausomumo taisyklių pažeidimai Bendrovėje yra netoleruojami.

Nepriklausomumo patvirtinimai

Bendrovė taip pat reikalauja, kad visi darbuotojai parašu patvirtintų savo nepriklausomumą. Šis patvirtinimas pasirašomas įdarbinant įmonėje, vėliau prieš kiekvieną darbą su klientu. Be to, šis patvirtinimas parodo, kad asmuo laikosi ir supranta įmonės nepriklausomumo principus. Kiekvienais metais mes, atrankos būdu, atliekame patikrinimus, siekiant patvirtinti, ar mūsų partneriai ir darbuotojai laikosi asmens nepriklausomumo normų.

Bendrovėje vykdomi procesai, kurių metu mūsų darbuotojai yra supažindinami su nepriklausomumo principais ir procedūromis.

Auditorių rotacija

Bendrovės auditoriai privalo laikytis rotacijos reikalavimų, kuriuose apribojamas metų skaičius, kai auditorius gali teikti paslaugas įmonėms. Bendrovės principai aprašyti taip, kad atitiktų konkrečius priežiūros institucijos reikalavimus, tokius kaip Lietuvos audito įstatymo, Tarptautinės apskaitininkų federacijos etikos kodekso profesionaliems apskaitininkams. Mes stebime auditorių, teikiančių klientams audito paslaugas, rotaciją. Ši stebėjimo sistema taip pat padeda Bendrovėms Narėms nuosekliai teikti kokybišką paslaugą klientams. Paslaugos teikimo trukmės ir auditorių rotacijos nuolatinio stebėjimo procesas yra tikrinamas nacionalinių kokybės vykdymo peržūrų metu.

Audito ir kitų paslaugų patvirtinimai

Tam, kad būtų griežtai kontroliuojama paslaugų, kurias galime teikti audito klientams, apimtis, esame sukūrę principus ir procedūras, kurios atitinka IFAC principus ir kitas taikomas priežiūros nuostatas. Vadovaujantis jomis, reikalaujama apsvarstyti grėsmes, susijusias su kitų paslaugų teikimu bei atitinkamas apsaugos priemonės, taip užkertant kelią neleidžiamų paslaugų, audito klientams, teikimui.

Interesų konfliktai

Nepriklausomumas, sąžiningumas, etika ir objektyvumas mūsų Bendrovei yra labai svarbūs, todėl mes daug dirbame, kad išvengtume bet kokios interesų konflikto galimybes. Pirma užduotis prieš pradėdant darbą su klientu yra ištirti interesų konfliktų galimybes. Interesų konfliktas gali užkirsti kelią kliento ar užduoties priėmimui.

Vadovybės patvirtinimas

BDO auditas ir apskaita, UAB vadovas patvirtina, kad Bendrovės ir jos atestuotų auditorių nepriklausomumas buvo stebimas visus metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

Auditorių kvalifikacijos kėlimas

Bendrovėje dirbandtys auditoriai privalomai kelia kvalifikaciją Lietuvos Audito Rūmų organizuojamuose privalomuose mokymuose. Jie taip pat dažnai dalyvauja kitų įmonių rengiamuose mokymuose su profesija susijusiose srityse. Kiekviena Bendrovė Narė yra akredituojama BDO tinklo, kur tarp reikalavimų yra privalomi tinklo organizuojami mokymai, kuriuose dalyvauja ne tik aukščiausio lygio vadovai ir auditoriai, bet ir kiti darbuotojai.

Pagrindiniai finansiniai duomenys

2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pajamas galima išskaidyti taip:

Pajamos iš	2009 12 31
	(tūkst. Litų)
audito ir kitų užtikrinimo paslaugų	1,781
mokesčių ir kitų paslaugų	1,873
Iš viso pajamų	3,654

Atlyginimų partneriams skyrimo pagrindai

Partnerių atlyginimas yra skirstomas priklausimai nuo kiekvieno partnerio pareigų, atsakomybės lygio ir darbo įvertinimo. Bendrovėje kiekvieno partnerio atlyginimas sudarytas iš dviejų elementų - pareigybinio atlyginimo ir atlyginimo, priklausomo nuo darbo įvertinimo, kurie abu priklauso nuo indėlio vykdant atitinkamas pareigas. Pareigybinis atlyginimas priklauso nuo užimamų pareigų ir atsakomybės. Atlyginimas, priklausomas nuo darbo įvertinimo, priklauso nuo kasmetinių tikslų pasiekimo.